

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет філологічний

Кафедра германської та слов'янської філології

Перший проректор з НІР
Набока О.І.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

«30» серпня 2021 р.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

здобувачів
другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Мова та література
(англійська))

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Мова
та література (англійська))

мова навчання українська, англійська

Розробники:

Орел А. С. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської та слов'янської філології ДДПУ;

Чернякова О.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології ДДПУ

Гарань Н.С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДДПУ

Рецензенти:

Глущенко В.А. – доктор філологічних наук, професор кафедри германської та слов'янської філології ДДПУ

Тополник Я.В. – кандидат доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки вищої школи ДДПУ

Наскрізна програма практичної підготовки розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської та слов'янської філології

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ _____ д. філ. н., проф. Глущенко В. А.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Керівник групи забезпечення _____ _____ Глущенко В. А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р., протокол № 1

1. Опис практичної підготовки

№ з/п	Вид практичної підготовки	Характеристика практичної підготовки	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Виробнича (предметно-фахова) практична підготовка	Кількість кредитів, тижні, години	
		4,5кр./3тиж./135год.	4,5кр./3тиж./135год.
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Вид контролю:	
		диф. залік	диф. залік
2.	Виробнича педагогічна практична підготовка	Кількість кредитів, тижні, години	
		9кр./6тиж./270год.	9кр./6тиж./270год.
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Вид контролю:	
		диф. залік	диф. залік

2. Пояснювальна записка

2.1. Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами та засобами навчання іноземної (англ.) мови та зарубіжної літератури, формування на базі одержаних у закладі вищої освіти знань із базових психолого-педагогічних дисциплін професійних навичок та вмінь для розв'язання конкретних навчально-виховних завдань в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності; удосконалення навичок володіння іноземною мовою за чотирма видами мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письмо; створення проєктів щодо поглиблення фахових компетентностей з іноземної мови.

2.2. Основними завданнями практичної підготовки є:

- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь учителя середньої профільної школи;
- формування в здобувачів навичок та умінь проведення науково-дослідницької роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем;
- створення умов для професійної адаптації здобувачів, залучення їх до активної діяльності як учителів та класних керівників;
- розвиток у здобувачів практичних умінь здійснювати виховну роботу;
- формування в майбутніх учителів навичок самостійності в підготовці та проведенні різних форм навчально-виховної роботи зі здобувачами та особистої відповідальності за якість та ефективність цієї роботи;
- формування творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності учителів середньої профільної школи;
- ознайомлення з організацією освітнього процесу в школі;
- спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації;
- визначення та реалізація конкретних цілей та завдань освітнього процесу з урахуванням ступеню навчання;
- здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи й організація виконання накресленого плану;
- вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю учнів;
- аналіз та узагальнення досвіду викладання; закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу в школі;
- набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності;
- поглиблення та розвиток комунікативних вмінь, необхідних для спілкування з учнями іноземною мовою;
- підвищення рівня мовленнєвої компетенції за рахунок удосконалення фахових навичок та вмінь за чотирма видами мовленнєвої діяльності.

2.3. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів та видів практичної підготовки.

Види практичної підготовки	Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Результати навчання
Виробнича (предметно-фахова) практична підготовка	<p>ЗК-3. Здатність спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК-11. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської (другої іноземної) та державної мови, демонструвати володіння англійською мовою (чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо)) на рівні C1 (Proficiency)/C2 (Mastery), використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>СК-13. Здатність використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, морально-етичних цінностей,</p>	<p>ПРН-02. Спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати у здобувачів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.</p> <p>ПРН-15. Володіти міжкультурною іншомовною комунікативною компетенцією з англійської (другої іноземної) та української мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах англійською (другою іноземною), державною мовою; уміти обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.</p> <p>ПРН-17. Забезпечувати створення умов для міжкультурної комунікації в процесі вивчення англійської (другої іноземної) мови та зарубіжної літератури; формування морально-етичних цінностей юного</p>	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - критерії та рівні вільного володіння іноземною мовою, відповідно до кваліфікації вчителя іноземної мови; - спроможність ставити мету й формулювати завдання, пов'язані з реалізацією власної професійної діяльності; - шляхи постійної самоактуалізації, мотивації високих досягнень, прагнення високих професійних результатів; - стратегії пошуку, обробки й подальшого використання інформації з професійною метою; <p><i>Уміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати мультимедійні та мережеві технології, ресурси Інтернет - проектувати, конструювати, організувати й аналізувати траєкторію самонавчання та самовдосконалення щодо володіння іноземною мовою ; - планувати саморозвиток за

	<p>загальної і мовленнєвої культури учнів, міжкультурної толерантності, здійснення діалогу культур.</p> <p>СК-14. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки; інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>	<p>покоління громадян України.</p> <p>ПРН-18. Порівнювати та аналізувати мовні та літературні факти, явища, оригінали творів (англійською, другою іноземною) й українські переклади автентичних художніх текстів; застосовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту, визначати його жанрово-стильову своєрідність; створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською (другою іноземною) мовами.</p>	<p>чотирима видами мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання та питьство;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти проекти й реалізовувати їх самостійно та в групах; - ясно, логічно висловлювати думки іноземною мовою.
<p>Виробнича педагогічна практична підготовка</p>	<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-3. Здатність спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації.</p> <p>ЗК-4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.</p> <p>ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.</p> <p>СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи</p>	<p>ПРН-01. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування середньої освіти в Україні в перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>ПРН-02. Спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати у здобувачів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.</p> <p>ПРН-03. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>ПРН-04. Організувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах,</p>	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичний та практичний аспекти педагогічної науки, критерії та рівні професіоналізму вчителя; - спроможність ставити мету й формулювати завдання, пов'язані з реалізацією власної професійної діяльності; - методи оцінювання процесу і результату роботи здобувачів, а також їхні потенційні можливості; - шляхи постійної самоактуалізації, мотивації високих досягнень, прагнення високих професійних результатів;

	<p>освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>СК-4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).</p> <p>СК-6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності</p>	<p>що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.</p> <p>ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організувати роботу інклюзивного класу.</p> <p>ПРН-06. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН-08. Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.</p> <p>ПРН-09. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності.</p> <p>ПРН-10. Знати сучасні тенденції, закономірності та перспективи розвитку предметної області; уміти формувати в учнів загальні та спеціальні предметні компетентності; здійснювати міжпредметні зв'язки з метою підвищення якості освіти (на рівні профільної середньої освіти).</p> <p>ПРН-11. Уміти відстежувати та аналізувати динаміку особистісного розвитку</p>	<p>- методики самостійного освоєння нових педагогічних теорій;</p> <p>- стратегії пошуку, обробки й подальшого використання інформації з професійною метою;</p> <p><i>Уміти</i></p> <p>- використовувати мультимедійні та мережеві технології, ресурси Інтернет</p> <p>- проектувати, конструювати, організувати й аналізувати власну діяльність;</p> <p>- планувати навчальні заняття відповідно до календарного плану школи;</p> <p>- забезпечувати міждисциплінарні зв'язки предмету з іншими дисциплінами;</p> <p>- розробляти й проводити різні за формою навчання заняття, найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки учнів;</p> <p>- ясно, логічно викладати зміст матеріалу, спираючись на знання й досвід учнів;</p> <p>- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови</p>
--	---	---	--

		<p>учня, здійснювати моніторинг та оцінювання рівня його навчальних досягнень у середній профільній школі.</p> <p>ПРН-12. Уміти визначати й враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості розвитку учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.</p> <p>ПРН-13. Уміти створювати сприятливий психологічний клімат з метою підвищення якості освітнього процесу, уміти виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, робити освітнє середовище максимально комфортним для кожного учасника освітнього процесу (рівень середньої профільної освіти).</p> <p>ПРН-15. Володіти міжкультурною іншомовною комунікативною компетенцією з англійської (другої іноземної) та української мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти); використовувати когнітивно-дискурсивні.</p>	<p>технологій навчання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати навчальну й навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу; - організовувати навчальну діяльність учнів, управляти нею й оцінювати її результати; - застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань учнів та здобувачів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики; - володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання; - створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання; - розвивати інтереси учнів, мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.
--	--	--	--

3. Інформаційний обсяг практичної підготовки

3.1. Виробнича (предметно-фахова) практична підготовка

3.1.1. Базою практики виступає ДДПУ, кафедра германської та слов'янської філології, де реалізується освітня програма «Середня освіта (Мова та література (англійська))».

3.1.2. Метою предметно-фахової практичної підготовки є поглиблення професійних навичок за чотирма видами мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письмо.

3.1.3. Завдання:

- створення умов для творчого застосування знань і розвитку професійних умінь;

- активізація потреб майбутнього вчителя в професійно-особистісному саморозвитку та самовдосконаленні;

- формування готовності до інноваційної діяльності в професійній сфері;

- поглиблення умінь і навичок володіння іноземною мовою.

3.1.4. Зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час виробничої практичної підготовки.

№ п/п	Види роботи	Кількість балів
1.	How to become fluent in English. How to think in English (project for the speaking club)	3,5
2.	Creative work environments (listening skills)	3,5
3.	Fix common grammar errors	3,5
4.	Vocabulary for perceptions of the senses	3,5
5.	Slang for problems and mistakes (project for the speaking club)	3,5
6.	Conversational English – Discussing the news (listening skills)	3,5
7.	How to stay motivated (reading skills)	3,5
8.	Phrasal verbs for communication (vocabulary practice)	3,5
9.	Train your pronunciation (common mistakes)	3,5
10.	Discussing the news (project for the speaking club)	3,5
11.	Advanced Grammar – Modal verbs for deduction	3,5
12.	Super-confusing words explained (use of English)	3,5
13.	Business English phrases for meetings (vocabulary practice)	3,5
14.	Numbers & Trends? The fear of numbers (project for the speaking club)	3,5
15.	Vocabulary for success and failure	3,5
16.	Reading practice: Fame after 40	3,5

17.	Letters and e-mails (writing practice)	3,5
18.	Is technology harmful for youngsters? (listening skills)	3,5
19.	Non-profit (charitable) organizations (project for the speaking club)	3,5
20.	English idioms course (vocabulary practice)	3,5
21.	Everyday English speaking (listening skills)	3,5
22.	English spelling mistakes: adding or removing a letter	3,5
23.	Good clothes open all doors (project for the speaking club)	3,5
24.	Business English idioms (vocabulary practice)	3,5
25.	Post-pandemic workplace (listening skills)	3,5
26.	English vocabulary for a road trip and car accidents	3,5
27.	How to improve the writing skills (a review, an article, an essay)	3,5
28.	Report	5,5
Разом		100

3.1.5. Організація та керівництво практичної підготовки й порядок її проходження

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечує кафедра германської та слов'янської філології, на якій реалізується освітня програма «Середня освіта (Мова та література (англійська))». Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням здійснює керівник практики, який підпорядкований першому проректору з науково-педагогічної роботи ДДПУ.

Керівник з практичної підготовки ДДПУ:

- здійснює загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням;
- розробляє організаційні заходи, що забезпечують практичну підготовку здобувачів очної та заочної форм навчання;
- складає та узгоджує з деканами факультетів зведений графік проведення всіх видів практичної підготовки (на підставі затверджених навчальних планів);
- контролює наявність програм практичної підготовки на кафедрах; розподіл здобувачів по базах проходження практичної підготовки;
- контролює забезпечення належних умов праці й побуту здобувачів, проведення з ними цільових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки на початку практичної підготовки, виконання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку;

- здійснює контроль за розрахунками та розподілом навантаження з усіх видів практичної підготовки, його виконанням викладачами відповідальних кафедр;

- подає першому проректору з науково-педагогічної роботи письмовий звіт про хід та результати проходження практичної підготовки у поточному навчальному році.

- складає щорічний наказ про закріплення практичної підготовки за кафедрами ДДПУ.

Керівник з практичної підготовки факультету має такі обов'язки:

- разом із керівником із практичної підготовки ДДПУ підбирає бази практичної підготовки;

- забезпечує проведення цільового інструктажу про порядок проходження практичної підготовки, з охорони праці та техніки безпеки, з обов'язковою фіксацією в журналах інструктажу;

- видає здобувачам необхідні документи: методичні рекомендації, програми;

- повідомляє здобувачам про строки проходження практичної підготовки, систему звітності;

- проводить консультування здобувачів за розкладом, затвердженим на факультеті;

- вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практичної підготовки;

- складає звіт за підсумками практичної підготовки та подає його керівникові практичної підготовки ДДПУ;

- контролює відвідування здобувачами занять за розкладом.

Здобувачі зобов'язані:

- з'явитися на консультації, що проводяться керівниками практичної підготовки за розкладом;

- ознайомитися з програмою практичної підготовки;

- пройти відповідні інструктажі та неухильно дотримуватися режиму роботи, техніки безпеки та правил санітарії, що діють на базах практичної підготовки;

- чітко та своєчасно виконувати вказівки керівників практичної підготовки від ДДПУ;

- виконати в повному обсязі програму практичної підготовки;

- вчасно підготувати усю необхідну звітну документацію практичної підготовки.

3.2.6. Форми підсумкового контролю результатів практичної підготовки *Формою підсумкового контролю є диф. залік.*

Після закінчення строків проходження практичної підготовки здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма звітності здобувача за практичну підготовку – це подання письмового звіту за результатами практичної підготовки.

Звітна документація має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практичної підготовки та індивідуального завдання, висновки і пропозиції тощо.

Оформлюється звіт відповідно до змісту і завдань індивідуальної роботи здобувача під час практичної підготовки, зазначеними в програмі практичної підготовки здобувачів.

Підсумкова (загальна) оцінка з практичної підготовки є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за завдання, зазначені в програмі практичної підготовки.

3.2. Виробнича педагогічна практична підготовка

3.2.1. Базами практики виступають ЗСО міста та району <https://ddpu.edu.ua/index.php/studentu-2/pedahohichna-praktyka>. З відділом освіти міста укладено відповідну угоду (№2021-2 від 17.09.2021) щодо надання здобувачам можливості проходження практичної підготовки за фахом в ЗСО.

3.2.2. Метою виробничої практики є набуття здобувачами практичних навичок та методик навчання англ. мови, зарубіжної літератури, другої іноземної мови; педагогічна та психологічна складові.

3.2.3. Завдання:

- формування в здобувачів навичок та умінь проведення науково-дослідницької роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем;
- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь учителя середньої профільної школи;
- створення умов для професійної адаптації здобувачів, залучення їх до активної діяльності як учителів та класних керівників;
- розвиток у здобувачів практичних умінь здійснювати виховну роботу;
- оволодіння комунікативними вміннями, необхідними для спілкування з учнями та викладачами;
- формування в майбутніх учителів навичок самостійності в підготовці та проведенні різних форм навчально-виховної роботи зі здобувачами та особистої відповідальності за якість та ефективність цієї роботи;
- формування творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності учителів середньої профільної школи;
- ознайомлення з організацією освітнього процесу в школі;
- спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації;
- визначення та реалізація конкретних цілей та завдань освітнього процесу з урахуванням ступеню навчання;
- здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи й організація виконання накресленого плану;
- вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю учнів;

- аналіз та узагальнення досвіду викладання; закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу в школі;

- набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності.

3.2.4. Зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час виробничої практичної підготовки.

№ п/п	Види роботи	Кількість балів
1 складова зі спеціальності		
1.	Скласти календарний план навчальної роботи з англійської мови	2
2.	Провести 6 поточних заняття з повним конспектом, зразками матеріалів та оцінками викладача	12
3.	Провести 2 відкритих заняття з англійської мови (з повним конспектом і зразками матеріалів, оцінками вчителя) у закріпленому класі	8
4.	Подати поглиблений аналіз заняття викладача з англійської мови	2
5.	Провести виховний захід з англійської мови, подати план-конспект	3
6.	Подати матеріали про додаткову роботу з учнями в поза аудиторний час	2
7.	Провести виховний захід з другої іноземної мови, подати план-конспект	3
8.	Подати матеріали про додаткову роботу з учнями в позаурочний час	2
9.	Скласти календарний план навчальної роботи із зарубіжної літератури	2
10.	Провести 4 поточних заняття з повним конспектом, зразками матеріалів та оцінками викладача	8
11.	Провести 1 відкриту заняття із зарубіжної літератури (з повним конспектом і зразками матеріалів, оцінками вчителя) у закріпленому класі	4
12.	Подати поглиблений аналіз заняття викладача із зарубіжної літератури	2
Разом:		50
2 складова: психологічна		
13.	Підібрати психодіагностичні методи і методики, спрямовані на	2

	психолого-педагогічне вивчення класу середньої профільної школи, обговорити і затвердити їх з методистом	
14.	Провести психолого-педагогічне дослідження. Оформити психолого-педагогічні протоколи дослідження (не менше 3).	6
15.	Скласти психолого-педагогічну характеристику класу середньої профільної школи (схема-характеристика, висновки, психолого-педагогічні рекомендації)	6
16.	Зробити презентацію (структура заняття), звіт або відеоматеріал проведення психологічного заняття	6
Разом:		20
3 складова: педагогічна		
17.	Скласти план виховної роботи в закріпленому класі	4
18.	Провести виховну годину та подати розгорнутий конспект, фотозвіт	8
19.	Надати аналіз та самоаналіз виховної години	4
20.	Скласти конспект загальношкільного виховного заходу	8
21.	Скласти характеристику колективу класу. Визначити стадію розвитку та основні напрямки формування колективу	6
Разом:		30
22.	Звіт про виробничу практичну підготовку	

3.2.5. Організація та керівництво практичної підготовки й порядок її проходження

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практичної підготовки забезпечує кафедра германської та слов'янської філології, на якій реалізується освітня програма «Середня освіта (Мова та література (англійська))», за участі кафедри загальної психології та кафедри педагогіки вищої школи. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням здійснює керівник практики, який підпорядкований першому проректору з науково-педагогічної роботи ДДПУ.

Обов'язки керівника з практичної підготовки ДДПУ:

- здійснює загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням;
  - розробляє організаційні заходи, що забезпечують практичну підготовку здобувачів очної та заочної форм навчання;
  - складає та узгоджує з деканами факультетів зведений графік проведення всіх видів практичної підготовки (на підставі затверджених навчальних планів);
  - узгоджує з органами управління освіти міста перелік закладів освіти, спроможних і згодних виступити базами для проведення практичної підготовки й укладає договори;
  - бере участь в установчих та підсумкових конференціях з практичної підготовки;
  - контролює наявність програм практичної підготовки на кафедрах; розподіл здобувачів по базах проходження практичної підготовки;
  - контролює забезпечення належних умов праці й побуту здобувачів, проведення з ними цільових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки на початку практичної підготовки, виконання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку;
  - бере участь (вибірково) у складі комісії із захисту звітів за результатами проведення практичної підготовки;
  - здійснює контроль за розрахунками та розподілом навантаження з усіх видів практичної підготовки, його виконанням викладачами відповідальних кафедр;
  - подає першому проректору з науково-педагогічної роботи письмовий звіт про хід та результати проходження практичної підготовки у поточному навчальному році.
  - складає щорічний наказ про закріплення практичної підготовки за кафедрами ДДПУ.
- Керівник з практичної підготовки факультету має такі обов'язки:
- разом із керівником з практичної підготовки ДДПУ підбирає бази практичної підготовки;
  - організовує та проводить установчу та підсумкову конференції на факультеті;
  - забезпечує проведення цільового інструктажу про порядок проходження практичної підготовки, з охорони праці та техніки безпеки, з обов'язковою фіксацією в журналах інструктажу;
  - видає здобувачам необхідні документи: методичні рекомендації, програми, направлення (завірені печаткою факультету та підписом декана);
  - повідомляє здобувачам про строки проходження практичної підготовки, систему звітності, склад методистів від відповідальних кафедр;
  - готує проект наказу про розподіл здобувачів та подає його керівникові практичної підготовки ДДПУ;
  - контролює роботу керівників груп, вибірково відвідує уроки та позакласні заходи у закладах освіти, що проводять здобувачі;

- вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практичної підготовки;

- складає звіт за підсумками практичної підготовки та подає його керівникові практичної підготовки ДДПУ;

- перевіряє правильність оформлення відомостей-характеристик здобувачів (наявність необхідних підписів, печатки, заповнення всіх розділів відомості) і здає їх керівникові практичної підготовки ДДПУ;

- контролює наявність у відповідальних методистів табелів відвідування здобувачами баз практичної підготовки; своєчасне оформлення ними відомостей успішності.

Методист зі спеціальності:

- бере участь в установчій та підсумковій конференціях з практичної підготовки;

- проводить інструктивно-методичну роботу з вчителями шкіл та викладачами закладів професійної освіти;

- розподіляє здобувачів за місцями проходження практичної підготовки, затверджує індивідуальні плани здобувачів, контролює їх виконання;

- організовує відвідування практикантами уроків та виховних заходів зі спеціальності, позакласних занять з дисципліни у закладах освіти;

- організовує проведення здобувачами різних типів уроків, занять, заходів; перевіряє конспекти та надає допуск до їх проведення

- відвідує контрольні уроки, заходи, заняття та аналізує їх;

- забезпечує виконання програми практичної підготовки;

- аналізує звітну документацію здобувачів про роботу за час практичної підготовки;

- разом з вчителями, класними керівниками, методистами, наставниками оцінює роботу здобувачів;

- бере участь у роботі комісії під час заліку з практичної підготовки;

- виставляє підсумкову оцінку за практичну підготовку у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача;

- здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування, призначає консультаційні дні (для проміжної звітності здобувача). Графік консультацій затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ;

- складає звіт за результатами практичної підготовки групи здобувачів та подає його керівникові факультету.

Методист з педагогіки:

- бере участь в установчих та підсумкових конференціях з практичної підготовки;

- консулює здобувачів з питань змісту та організації виховної роботи з учнями;

- є присутнім на окремих уроках та виховних заходах здобувачів, бере участь у колективному обговоренні відвіданих уроків та заходів;

- надає методичну допомогу практикантам в організації та проведенні виховних заходів;

- бере участь у роботі комісії під час заліку з практичної підготовки;
- здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування, призначає консультаційні дні (для проміжної звітності здобувача). Графік консультацій затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- подає звіт про проведену здобувачами виховну роботу керівникові факультету.

Методист з психології:

- бере участь в установчих та підсумкових конференціях з практичної підготовки;
- проводить колективні та індивідуальні психолого-педагогічні аналізи особистості окремого учня, колективу учнів, з питань практичного застосування психологічних знань в освітньому процесі;
- аналізує та оцінює складені здобувачами психолого-педагогічні характеристики особистості учня, колективу учнів, матеріали психолого-педагогічного аналізу здобувачами уроків та виховних заходів;
- оцінює діяльність кожного здобувача під час практичної підготовки;
- здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування, призначає консультаційні дні, в які здобувач повинен надати проміжну звітність. Графік консультацій затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ.

Під час проходження практичної підготовки здобувачі мають право:

- одержувати від керівників практичної підготовки консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- одержувати від керівників практичної підготовки необхідні навчально-методичні та інші матеріали;
- заявляти перед керівниками практичної підготовки особисті клопотання з приводу індивідуальних питань проходження практики;
- пройти інструктаж за усіма, необхідними для виконання програми практичної підготовки, правилами роботи та етики професійного спілкування.

Здобувачі зобов'язані:

- з'явитися на установчі збори, що проводяться керівниками практичної підготовки;
- ознайомитися з програмою практичної підготовки;
- особисто прибути на місце проходження практичної підготовки;
- пройти відповідні інструктажі та неухильно дотримуватися режиму роботи, техніки безпеки та правил санітарії, що діють на базах практичної підготовки;
- чітко та своєчасно виконувати вказівки керівників практичної підготовки від ДДПУ та закладу освіти або підприємства чи установи;
- виконати у повному обсязі програму практичної підготовки;
- вчасно підготувати усю необхідну звітну документацію практичної підготовки.

3.2.6. Форми підсумкового контролю результатів практичної підготовки

Формою підсумкового контролю є диф. залік.

Після закінчення практичної підготовки здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма звітності здобувача за практичну підготовку – це подання письмового звіту за результатами практичної підготовки (з оцінкою безпосереднього керівництва від бази практики).

Звітна документація має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практичної підготовки та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо.

Оформлюється звіт за вимогами, встановленими ДДПУ, згідно зі змістом і завданнями індивідуальної роботи здобувача під час виробничої практичної підготовки, зазначеними в програмі практичної підготовки здобувачів.

Захист звіту проводиться перед комісією, яка формується деканом факультету, затверджується розпорядженням та надається керівникові практичної підготовки ДДПУ на початку навчального року.

Підсумкова (загальна) оцінка з практичної підготовки є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за завдання зі спеціальності, педагогіки, психології.

4. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання звітів із практичної підготовки

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90–100 балів	відмінно
89–75 балів	добре
60–74 балів	задовільно
0–59 балів	незадовільно

5. Рекомендована література

1. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія : практикум. Навчальний посібник. К. : Каравела, 2019. 280 с.

2. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.

3. Майєр Н.В. Технології самостійної роботи студентів з іноземних мов і культур : навчально-методичний посібник для студентів магістратури. К. : Вид. центр КНЛУ, 2018. 41 с.

4. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань : Візаві, 2018. 165 с.

5. Ніколаєва С.Ю., Бориско Н.Ф., Майєр Н.В. Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти : навч.-метод. посібник для студентів магістратури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2019. 100 с.

6. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за редакцією Ніколаєвої С.Ю. К. : Видавець Романенко Л. Л., 2016. ; вид. 29е виправл. 398 с.

7. Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти : навчальний посібник / уклад.: Соловей М.І., Ніколаєва С.Ю., Кудіна В.В. та ін. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2020. 142 с.

8. Поліщук С. Методичний довідник з психодіагностики : навчально-методичний посібник. К. : Університетська книга, 2019. 442 с.

9. Чала Ю.М., Шахрайчук А. М. Психодіагностика : навч. посіб. для бакалаврів ден. та заоч. форми навчання спец. 053 «Психологія» .Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Панов А.М., 2018. 245 с. : іл.,

рис. Електронний аналог друкованого видання в репозитарії НТУ «ХПІ». URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40695>

10. Терлецька Л. Основи психодіагностики URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Terletska_Larysa/Osnovy_psykhodiahnostyky.pdf?P_HPSESSID=4r0ginr92s55986surr7lp3r70

Допоміжна

1. Гарань Н., Карганова Н. Формування толерантності майбутніх викладачів у закладі вищої освіти. Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. праць. Вип. 3 (95), 2019. С. 54–68.

2. Гарань Н., Осміченко А. Куратор – наставник студентської академічної групи закладу вищої освіти. *Гуманізація навчально-виховного процесу* : зб. наук. праць. Слов'янськ, 2018. Вип. 5 (91). С. 68–84.

3. Гарань Н. Патріотичне виховання студентської молоді в умовах закладу вищої освіти. *Гуманізація навчально-виховного процесу* : зб. наук. праць. Слов'янськ, 2018. Вип. 4 (92). С. 131–148.

4. Гарань Н., Прядко О. До проблеми організації науково-дослідної діяльності магістрантів у закладі вищої освіти. Молодий вчений. Вип. 10, 2018. С. 13–15.

5. Ніколаєва С.Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур : навч.-метод. посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2019. 136 с.

6. Сипченко О., Бойко І. Розвиток лідерського потенціалу майбутніх фахівців у закладах вищої педагогічної освіти. Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес : матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції. Харків : НТУ «ХПІ». 2020. С. 117–118.

7. Сипченко О. Технології формування громадянської культури студентів у виховній роботі куратора. *Освітні інновації : філософія, психологія, педагогіка* : збірник наукових статей. Суми. 2018, С. 66–69.

8. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. Hameln, Germany : InterGING, P.180–195.

9. Полонська Т. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи. К., *Педагогічна думка*, 2016. 80 с.

10. Редько В.Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика. *Педагогічна думка*, 2017. 628 с.

11. Редько В.Г. Теоретико-методичні засади компетентнісно-діяльнісної технології навчання іноземних мов. *Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools*. Т. 2, № 26, 2018. С. 313–320.

12. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors. Council of Europe, February 2018. 236 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://2qdocg2za8g336a8w21fo83z-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2012/12/EnglishVerbsPrepositionsDictionary.pdf>
2. <https://podcasts.apple.com/ua/podcast/6-minute-vocabulary/id1036379102?i=1000519812731>
3. <https://podcasts.apple.com/ua/podcast/6-minute-vocabulary/id1036379102?i=1000521081888>
4. <https://www.espressoenglish.net/modal-verbs-in-english-deduction/>
5. English Listening Lesson: Creative Work Environments – Espresso English <https://www.espressoenglish.net/english-listening-lesson-creative-work-environments/>
6. Common errors with adjectives and adverbs in English – Espresso English <https://www.espressoenglish.net/common-errors-with-adjectives-and-adverbs-in-english/>
7. 20 English Phrasal Verbs for Communication – Espresso English <https://www.espressoenglish.net/20-english-phrasal-verbs-for-communication/>
8. English Collocations for Success and Failure – Espresso English <https://www.espressoenglish.net/english-collocations-for-success-and-failure/>
9. Навчальні програми для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. 2017.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
10. Закон України «Про освіту». Редакція від від 19.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n3>